

..... [p1]

Eerweerde Heer Guido Gezelle

Hous - bous - worden uitgesproken hows- bows—¹

Van myne moeder verneme 'k dat men alhier ook pleegt te zeggen:

Hy 'n weet noch van houw noch van bouw:² hy en weet van niet.

Die woorden moeten voorzeker verwant zyn.

Overlommertheid:³ de spreuke waarin het woord te passe kwam heb ik vergeten en 'k en kan waarachtig geene andere geven.

Gy moet nogtans wel weten van 't woord overlommerd zyn,⁴ dat men alhier

.....

1 Antwoord op vraag van Gezelle in zijn [brief aan Persyn](#), geschreven op de [vorige brief van Persyn van 01/01/1891](#).

2 Opgenomen door Gezelle in *Loquela*.

G. Gezelle, Noch houws noch bouws. In: Zantekoorn. In: *Loquela*: 11 (Wiedmaand 1891) 1 p.13: "NOCH HOUWS NOCH BOUWS. = Niets, geen woord. -"Hij kwam in, en hij en zei noch houws noch

Bouws." Geh. Wynghene."

Later ook nog: G. Gezelle, Noch houw noch bouw. In: Zantekoorn. In: *Loquela*: 13 (Bloeimaand 1893) 1, p.4: "NOCH HOUW NOCH BOUW. = Niets;- "Ik en wist daar noch houw noch bouw van." Geh. Kortrijk. Die dat middeleeuwsch w. gebruiken, denken dat ze zeggen noch houw noch g'bouw, noch houw noch gebouw. Vrglkt De Bo, i. v. Bo."

3 Voorbeeld bij het woord 'overlommertheid' Dat was de vraag van Gezelle in zijn [brief aan Persyn](#), geschreven op de [vorige brief van Persyn van 01/01/1891](#).

Gezelle nam het woord op in *Loquela*.

G. Gezelle, Overlommerheid. In: Zantekoorn. In: *Loquela*: 11 (Wiedmaand 1891) 1, p.13: "OVERLOMMERDHEID, de. = Zedelijke gesteltenisse van iemand die overlommerd is. " 't En is eigenlijk uit geen ware kwawilligheid dat hij dat doet: dat is louter uit overlommerdheid, en omdat hij dat gezelschap niet en durft laten. " Geh. Wynghene."

4 Opgenomen door Gezelle in *Loquela*.

G. Gezelle, Overlommeren. In: Zantekoorn. In: *Loquela*: 11 (Wiedmaand 1891) 1, p.13 "OVERLOMMEREN, overlommerde, overlommerd. = Onder zedelijk bedwang hebben, houden. -"Die

..... [p2]

..... [p3]

vele gebruikt voor in (onder) iemands bedwang te zyn.⁵

Hy is overlommerd van Jan N. = hy laat er hem deure geleêne⁶ zoodanig dat hy eigen werk en wilskracht verliest, dat hy half “gemagnetiseerd” is deur Jan.

Klaarder ‘n kan ik my niet uitdrukken, al is ’t dat ik [vreze] dat er nog iets hapert,

[...]

eerbiedig toegenegen,

h. Persyn

..... [p4]

.....

jonkheid loopt vele met dien overgewaaiden fransch, en hij is er geheel van overlommerd.” Geh. Wyngene.”

5 Op deze pagina schreef Guido Gezelle zijn [antwoordbrief](#) met de vraag aan Persyn om een voorbeeld te sturen bij ‘hous noch bous’.

6 Geleiden.

Briefbeschrijving

Verzender	Persyn, Hendrik
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	xx/[01/1891]
Verzendingsplaats	Wingene (Wingene)
Annotatie	Jaartal en maand gereconstrueerd op basis van de brieftekst: antwoord op briefje van G.G. geschreven op de vorige brief van H. Persyn aan G.G. van 01/01/1891 (nr.3322 D, fiche 46 + 8854) en woorden gepubliceerd in Loquela (Wiedmaand 1891); adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef.
Annotatie	Jaartal en maand gereconstrueerd op basis van de brieftekst: antwoord op briefje van G.G. geschreven op de vorige brief van H. Persyn aan G.G. van 01/01/1891 (nr.3322 D, fiche 46 + 8854) en woorden gepubliceerd in Loquela (Wiedmaand 1891); adressaat gereconstrueerd op basis van de aanhef.
Gepubliceerd in	Woorden opgenomen in: Loquela. -Jrg. 11 (Wiedmaand 1891) nr.1, p.13

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	4 enkele vellen, enkel vel 1: 103 mm x 132 mm; enkel vel 2: 103 mm x 133 mm; enkel vel 3: 105 mm x 136 mm; enkel vel 4: 102 mm x 133 mm papier, wit papiersoort: 6 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig: brief verknipt tot zes taalkundige fiches en gereconstrueerd met licht tekstverlies
Toevoegingen	op zijde 1 rechts in de bovenrand: Hugo Verriest (blauwe inkt, hand F. Baur(?)); op blanco zijden 2 en 8 links en op blanco zijden 4 en 6 rechts: taalkundige notities: dollie, den kleen persoon // S. M. Laethem; Draaierigge = drille (Asper) q. v. [qoud vide] // Geh. Nukerke; poorte (portée ?) // hy is buiten de poorte van myn woorden // Wynghe; op blanco zijde 6 links: taalkundige notities: Drille, de // vrouwmensch die vele // uitgaat, Asper (inkt, verticaal, hand G.G.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	3322, D fiche 52 + 3322, D fiche 79 + 3322, P fiche 52 + 8214
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.15169
IIIF-manifest	https://go.wander.be/iiif/bibliotheek-brugge/b4cb91d898021233d4080191565b0affc8b85198/manifest

Inhoud

Incipit	Hous - bous - worden
Samenvatting	taalkunde (opgenomen in Loquela)
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgte codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische geleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	xx/[01/1891], Wingene, Hendrik Persyn aan [Guido Gezelle]
Editeur	Stefaan Maes; Marc Carlier (research)

Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [briefschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
